

გვარა და გვარა შოთარიშვილი

კანონი და განკარგებელი კრებული

სახალხო კომისართა საბჭოს და მოწოდებელი საბჭოს

სამართლის მინისტრის გვარი

1931 წ. ცემაში 1.

№ 21

დაზღვი გვარი

თ ი ნ ა რ ა ს ი

სახელმწიფო წყობილება და მმართველობა.

212. სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის სის სტრუქტურის, შტატების და მომზრდებული სამსახურის ხელფასის დეკლინა (მილიკის მიმართ) და მათი ერთობლივადობის მე-4 ზერიშების დამატების შესახებ.

მრავალობა.

213. საქართველოს სსრ სამთო კოდექსის შესახებ.

214. სარეწონ კომიტეტის რესპუბლიკური სადარღო სამსახურისა და მიმართულის მომწერლობის საორგანიზაციო ბიუროების შესახებ.

მიწა, ტრ. წყალი. ხოლო მეურნეობა.

215. სახელმწიფო ფინანსების და საპროდუქტო საქმის მიწების გამორთველის წესის შესახებ.

216. კულტურული მეცნიერებებისა და სამეცნიერო სისტემის შესახებ.

217. კოლეგიური მეცნიერებათა მინისტრის სამსახურის მიწების შედარეცხვის ამოცანების თაობაზე გამოყენებულ სრულიდად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილების გამოწმების შესახებ.

გაერთობა. მომართვება.

218. დამსახურების აღმანების რეინის განს სადაცურებებიდენ და ნაითსაცუდებებიდენ მურის გაფარიზებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ.

ტანცპონტი.

219. რეინის განს სადაცურების თავის დროზე გამრავილობის ღონისძიებათა შესახებ.

კომუნალური და საბინაო შეურნეობა.

220. ადგილობრივი საბჭოთა და ადგილობრივი მიწინერებისა და წარმომადგენერალური საბინაო, კომუნალური და სსრ არამატერიული მინისტრის დაურმატების შესახებ.

221. საცხოვრებელი საცხოვრების თაობაზე გამოყენება დადგენილების მე-3 მუნ. 1-ლი შენიშვნის და მე-3 მუნიციპალიტეტების შეცვლისა და მე-10 და მე-12 მუნ. ამონილის შესახებ.

222. დამსახურებული საცხოვრების სამსახურისა და სამატინისტროს სამსახურის მინისტრის მიწების შეცვლის უდალების შენიშვნების შესახებ.

223. კულტურული მეცნიერებების მინისტრის წევლათა და გაფარიზებული სახლოგადოების წევლის შესახებ.

ტანცპონტი.

224. 1932 წლისათვის საქართველოს სსრ ფინანსის სახელმწიფო ბიუჯეტის და ერთოანი საფინანსო გენერალური მინისტრის წევლისა და გადაბის შესახებ.

სოციალურ-კულტურული წყობილება.

225. საშუალო და დაწყებითი სკოლების განვითარებითა მატერიალური მდგრადართვის გარემონტების შესახებ.

226. საქართველოს სსრ ლიტერატურისა და კამინიცემლის საქმითა მთავარი სამინისტროს და მისი აღვილობრივი ორგანიზების დოკუმენტების შესახებ.

დებულება საქართველოს სსრ ლიტერატურისა და გამოიცემლის საქმითა მთავარი სამინისტროს და მისი აღვილობრივი ორგანიზების შესახებ.

227. მრეკლიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტით აღსცემული ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭოს უძულებისა (1926 წ. მაისის 5-ის რეზოლუციით) და ამ დებულების დამტკიცების თაობაზე გამოცემული დაფლიკილების შესახებ.

228. საქართველოს სსრ-ის გამოცალკებული კურორტების შესახებ.

229. საქართველო, საოჯახო და სამეცნიერო

კანონის კოდექსის 126 და 127 მუხლების განვითარების შესახებ.

სისხლის ხამართლი.

230. საქართველოს მინისტრი ბამბის ნაცვლის წარმომადგენლის პასუხისმგებლობის ფაძლიერების შესახებ.

ხასამართლო წყობილება და ხამართლის წარმომადგენლის შესახებ.

231. „საქართველოს სსრ-ში საარბიტრაცია კომისიების გაუმჯობეს შესახებ“ გამოცემული საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და საქართველოს სსრ სახალის კომისართა საბჭოს დაფლიკილების შეცვლის შესახებ.

232. საბეჭდმულო ნოტარიატის დებულების 46 მუხლის 1-ლი სუბიტისთვის „ე- ლიტერატურა და 47 სუბიტისთვის მე-2 სუბიტის დამატების შესახებ.

სახელმწიფო წეობილება და მიარევივება

212. დადგინდება გ. ა. მ. და ს. ა. ხ.

ხარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების სტრუქტურისა, შტატებისა და მოშუავეთა ხაშუშაო ხელფასის შეცვლისა (მილიციის მიმართ) და მათი ცხრილისათვის მე-4 უცნიშვნის დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი აღვნის:

სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების სტრუქტურასა, შტატებსა და მოშუავეთა ხაშუშაო ხელფასში, რაც დაწყებულებით სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1931 წ. სუბიტმიმრის 19-ის დადგილისათვის (ქან. ქ. 1930 წ. 19 №-ი, მეტ. 289—1-ლი დონართი; 23 №-ი, მეტ. 331; 1931 წ. 12 №-ი, მეტ. 130 და 131; 13 №-ი, მეტ. 149), შეტანილ იქნეს შემდეგი ცელისათვის:

1. სააღმინისტროცით განყოფილება კუელა მისი საშტატო ერთეულით და სამუშაო ხელფასის განვიველებით ამონიალოს და ცხრილს მუშაოთა და გლეხთა ინსპექციის შემდევ დამატოს სიტუაციი:

„მილიციის ხამართველო“

„მილიციის სამართლელოს თანამემტომელთა შტატები და სამუშაო ხელფასი განისაზღვრება გამსაკუთრებული კანონით“.

2. ოღნიშვილ ქარილს დაემატოს მე-4 შენიშვინა შემდეგი შინაარსისა: ერთობები
„შენიშვინა 4. სარიანონ ღმისარულებელი კომიტეტის აპარატი მომზადების
სახურობას გაუწევს აგრძელებ იმ ქალაქის საქალაქო სამცოს, რომელიც
რაოდის ცენტრია“.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარის მოქ. ლრ. აღმსრ. ბ. შაჩიაძე.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი ს. თოდრია.

1931 წ. სექტემბრის 17.

ტფილიძე.

მ რ ი ზ ი ლ ი ბ ა

213. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

საქართველოს სხრ სამთო კოდექსის შეცვლის შეხახებ.

„სამთო დებულების შეცვლის შესახებ“ გამოცემული სსრ-ის ცენტრალური აღმისარულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. დეკმბრის 20-ის დადგენილების თანახმად (სსრ კან. კრ. 1931 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 4) სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმისარულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღვენებ:

საქართველოს სსრ სამთო კოდექსში (საქ. სსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-8 №-ი, მუხ. 70) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება:

1. სამთო კოდექსის მე-17 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:
„17. ჯერ აღმოჩენების საბადო შეიძლება მიეცეს:

ა) მშრომელ მძებნელთ და მათ შენაერთობს ძებნისათვის, რათა აღმოჩენილი საბადო გადასცენ სათანადო სახელმწიფო ორგანოს განკარგულებად;

ბ) ძებნისა, ძიგისა და დამუშავებისათვის პირული აღმომჩენის უფლების საფუძვლზე.

იმ მშრომელ მძებნელთ და მათ შენაერთო, რომელიც ძებნას აწარმოებენ აღმოჩენილი საბადოს სათანადო სახელმწიფო ორგანოსათვის გადაცემის მიზნით, უკუთა ეს აღმოჩენილი საბადო ცნობილ იქნა სამჩრეწელო მნიშვნელობის მქონე საბადო, უფლება აქცია მიიღონ პრემიალური გასამრჯველი იმ წესების მიხედვით, რასაც დაადგენს სსრ-ის სახალხო შენაერთობის უმაღლესი საბჭო სსრ-ის ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.“

2. საქართველოს სსრ სამთო კოდექსს დაემატოს 23¹ მუხლი შემდეგი შენაარსისა:

„23¹. მშრომელ მძებნელთა მიერ საბადოების ძებნისათვის (მე-17 მუხ. „ა“ პუნქ.) დადგენილია საერთო წესის შემდეგი გამონაცემის:

ა) მშრომელ მძებნელთა მიერ ძებნისათვის საქართველოს სსრ სახალხო შეურწყობის უმაღლესი საბჭოს სამთო განყოფილებიდან სანებართო მოწმობის შილება საერთო უფლება მთხოვდ მაშინ, როდესაც ძებნა უნდა მოხდეს ამა კოდექსის მე-20 მუხლის პრიველ პუნქტში აღნიშვნულ აღგილზე; სხვა შემთხვევაში

შშრომელ შქებნელთ შეუძლიანთ ძებნა აწარმოონ რაიმე ნებართშის შემდეგი და მიწათმოსარგებლის თანამობის დამოუკიდებლად;

ბ) შშრომელი შქებნელი ძებნის წარმოების კულა შემთხვევაში განთავისუფლდება საწინდრის შეტანისაგან (23 მუხლის „გ“ პუნქტის მე-7 კუპურქტი და შენიშვნა).⁴

4. 26 მუხლს დაემატოს მე-2 შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„შენიშვნა 2. იმ შშრომელ შქებნელს, რომელიც პრემიიალურ გასამრჯელოს იღებს მე-17 მუხლის შენიშვნის წესისამებრ, არ შეუძლიან იქონიოს შინი მიყრ აღმოჩენილ საბაზოზე პირველი აღმომჩენის უფლების შილების პრეტეზია.“

26 მუხლის მომქმედი შენიშვნა ჩაითვალოს პირველ შენიშვნად.

5. 49 მუხლს დაემატოს შენიშვნი შემდეგი შინაარსისა:

„შენიშვნა. სახელმწიფო ორგანოს შეუძლიან მიანჭოს ძიების წარმოება, პრემიიალური გასამრჯელოს მიუცით, იმ შშრომელთ და მათ შენაერთო, რომელიც დატრიალურ შრომის არ იყენებენ.

პრემიიალური გასამრჯელოს მიცემის წესი და პირობები განისაზღვრება სსრკ-ის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ, სსრკ-ის ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, გამოცემული წესებით.“

6. საქართველოს სსრ სამთო კოდექსს დაემატოს 53¹ და 53² მუხლები შემდეგი შინაარსისა:

„53¹. უკითხ შშრომელი შქებნელი აღმოჩენის ახალ საბაზოს ან საბაზოს ახალ გამოისახელელს, რაც ლირს სხდიებლად (მუხ. 17), აღმოჩენის მოელ მასალის გაპეზენის საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სამთო განყოფილებაში, რომელიც გადასცემს ამ მასალას ამიტრეაცესიის საგვოლოებო საძიებლო სამთო სამთო გამონაცვლილობის ან სხვა სათანადო სახელმწიფო ორგანოს.

შშრომელ მძებნელთ მიერ აღმოჩენილი კულა სამაცო შეიტანება იმ ადგილთა სიაში, რაც პრიობითი დასურულია ძებნისა და ძიებისათვის პირველი აღმომჩენის უფლების საფუძველზე.“

„53². შშრომელი მძებნელი და მათი შენაერთნი ძიების აწარმოებენ პირველ აღმომჩენთა მიერ ძიების წარმოებისათვის დადგრილი საერთო წესების თანახმად, ხოლო შემდეგი გამონაცვლილი:

ა) ძიების სანებართოები შშრომელთ და მათ შენაერთო მისცემის საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სამთო განყოფილება როგორც ამიტრეაცესიის საგვოლოებო-საძიებლო სამთართველოს ან სათანადო სახელმწიფო ორგანოს სამთისო განცხადებისა, ისე შშრომელთა და მათ შენაერთო დამოუკიდებელი განცხადების თანახმად;

ბ) შშრომელთა და მათ შენაერთოთათვის ძიების სანებართოები მიცემის დროს სამთო კოდექსის 37 მუხლის „ვ“ პუნქტით გათვალისწინებული საწინდრის წარდგენა საჭირო არ არის;

გ) ყოველწლიურ ხარჯს ამ ფართობის ღირებულების გასაღიერებლად (სამთო კოდექსის 45 მუხ.), რომელზედაც ძიების აწარმოებენ სახელმწიფო ორგანოს

მიერ ძიებაში ჩაბმული მშრომელი და მათი შენაერთონი, გაიღებს ეს სახელმწიფო თარგმანი;

დ) საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს უფლება აქვს შეგამციროს იმ ძიების ყოველწლიური ხარჯების რაოდენობა, რასაც აწარ-მოებრნ მშრომელი და მათი შენაერთონი, დაგენილი ნორმების $50\%_0$ -დე (მუხ. 45);

ე) საძიებლო მუშაობის დროის მშრომელთა და მათ შენაერთონი მიერ მო-ლებული წილისეული გადაეცემს სახელმწიფო ორგანოს ან მშრომელი და მათ შენაერთო, სახელმწიფო ორგანოს და მათ შენაერთო შეთანხმების მიხე-დვით, იმ წილისეულს გარდა, რაც, სცეკოალური კანონის თანახმიდ, უნდა ჩამარდეს სახელმწიფოს;

ვ) პასუხისმგებლობა მშრომელთა და მათ შენაერთონი მიერ საძიებლო მუ-შაობის ტენიცური მშრობი წესიერად წარმოებისათვის დაეკისრება, როგორც საერთო წესი, სათანადო სახელმწიფო ორგანოს; ცალკეულ შემთხვევაში, საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სამთო განყოფილების თანხმობით, პასუხისმგებლობა შეიძლება უშუალოდ მშრომელთ და მათ შენაერთო დაეკისროს;

ზ) სახელმწიფო ორგანოს მიერ საქმეში ჩაბმულ მშრომელთა და მათ შენა-ერთოავან ნაძიები საბადოები მიეცუმათ მათ პირველი აღმოჩენის უფლების საფუძველზე.

„შენიშვნა. სახელმწიფო ორგანოთა და მშრომელთა და მათ შენაერთ-

თა ურთიერთობა ძებნისა და ძიების სეურობი დამეარტება ხალცეცრუ-ლებითი შეთანხმებით სამთო კანონმდებლობის შესაბამისად.“

7. მე-80 მუხლს დაგმატოს შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

„შენიშვნა. განსახოვალოებული სექტორის ის დაწესებულება, სა-წარმო და ორგანიზაცია, რომელიც პირველი აღმოჩენით, განთავსულ-დება მის მიერ აღმოჩენილ საბადოს ექსპლოატაციის დროს წილადი ანა-რიცხის შეტანისაგან სასარგებლო წილისეულ ამოღებისათვის.“

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარის მოყ. დრ. აღმსრ. ბ. ჩაჩაიძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ის თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი ხ. თოლია.

214. დადგენილება ხ.ტ.ხ.

სარეწაო კომპერაციის რესპუბლიკანური სადარეო სამეცნიერო-ანგარიშითი შენაერთობის მომწყობი ხალხურიზაციის ბიუროების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა სამქო ა დ ვ ე ნ ს:

1. ნება დარღოს საქართველოს სსრ სარეწაო კომპერაციის კავშირს— სარეწაო კავშირს—დააარსოს ხოლმე სიორგანიზაციი ბიუროები თავის სისტემითი რესპუბლიკანური სადარეო სამეცნიერო-ანგარიშითი შენაერთობის მოსაწყობად. თანახმად სსრკ-ის სახალხო კომისართა სამქოს დაცვენილებების: 1931 წ. ივნისის 28-ის— „შინამრეწველობისა და სარეწაო კომპერაციის შესახებ“ და 1931 წ. ივნისის 11-ის— „სარეწაო კომპერაციის სადარეო სამეცნიერო-ანგარიშითი შენაერთობისათვის იურიდიული პირის უფლებათ მინიჭებისა და მთავ შესდებების დამტკიცების წესის შესახებ“ (სსრკ კნ.ქ. 1931 წ. 41 №-ი, მუხ.284 და 45 №-ი, მუხ. 310); ამ ბიუროებს, გარდა აღნიშვნული შენაერთობის მოსაწყობისათვის სამიზადისის განხორციელებისა, დაკავისრებათ აგრძელე, შენაერთობის საბოლოო უფლებრივ გაფორმებამდე, შემდევა ფუნქციების შესრულება:

ა) ხელმძღვანელობა გაუწიონ, დაგვამონ და მოაწესრიგონ წარმოების სათანადო დარღების საშინამრეწველო-სარეწაო ამხანაგობების და ორტელების ქსელი;

ბ) განახორციელონ სასინდიკატო ფუნქციები წარმოების სათანადო დარგების საშინამრეწველო-სარეწაო ამხანაგობებისა და ორტელების პროდუქციის რეალიზაციისა და გასაღებისათვის.

2. სარეწაო კომპერაციის რესპუბლიკანური სიადარე სამეცნიერო-ანგარიშითი შენაერთობის უფლებრივ გაფორმებამდე, ნება დარღოს 1-ლ მუხლში იღნი შენულ საორგანიზაციი ბიუროებს მიიღონ ხოლმე მიწინობრივი გამოყენებისათვის ყველა ის თანხა, რაც სახელმწიფო და ადგლობრივი ბიუჯეტისგან, სარეწაო კომპერაციის სისტემის სასწრაოდნ და საბანკო კრედიტიდან გადადებულ იქნება შინამრეწველობისა და სარეწაო კომპერაციის სათანადო დარღების განვითარების მიზნით.

3. ხელმოაღნიშვნული ამოცანების გამხორციელებისათვის მიეცეს საორგანიზაციი ბიუროებს იურიდიული პირის უფლებანი, კერძოდ—უფლება: შეიძინონ ქონება, დასდევან უკველვეარი ხელშეკრულება და გარიგება, მიიღონ კრედიტი სახელმწიფო, სახოვადოებრივ და კომპერატიულ დაწესებულებებში და ორგანიზაციებში, მათ შორის—საბანკო კრედიტი, აწარმოონ სასაქონლო, სასესხო და სხვა თავისუფები, დაიქირაონ მუშა-მოსამსახურინი, ისაბრელონ და პასუხი აგონ სასამართლო დაწესებულებებში და სახელმწიფო აღმიტრაების წესით.

საქ. სსრ ს. ქ. ს-ოს თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

საქ. სსრ ს. ქ. ს-ოს საქმეთა მმართველი პ. ტუახლაძე.

1931 წ. სექტემბრის 18.

ტუახლაძე.

გამოქვეყნებულია გამ. კურსისტისტის 219 №-ში 1931წ. სექტემბრის 23.

მიწა, ტევ, ზეპალი. ცოცლის გეორგიობა

215. დადგინდებულება ც.პ.კ. და ს.პ.ხ.

სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი საქიროებისათვის მიწების ჩამონიშვილის წეხის შეხახებ.

საქართველოს სსრ მიწის კოლექსის მე-20 შუბლისა და ამ შუბლის შენიშვნის განსაკითხოებრივი დანართი (კან.კრ. 1930 წ. 2 №-ი, მუხ. 334) სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო იღვევნებ:

1. სახელმწიფოებრივი და საზოგადოებრივი საქიროებისათვის მიწის ჩამონიშვილი შიძლება იმისადამიუხედავად, ვის გამგებლობისა და სარგებლობაშია ეს მიწა.

2. სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი დაწესებულებისა თუ საწარმოს სპეციალური სპეციროებისათვის მიწის ჩამონითმედა, ამ დაწესებულების თუ საწარმოს განტენალებისამებრ, მოხსება საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარის დადგენილებით.

3. მიწის ჩამონითმედის თაობაზე საყითხის აღმტვის დროს წარდგენილ უნდა იქნეს იმ სახალხო კომისარიატისა თუ სხვა ცენტრალური ორგანიზაციები—სპეციალური მიწის ჩამონითმედის უცილებლობის შესახებ, რომლის გამგებლობაშიაც იმყოფება მიწის მსაქიროებელი დაწესებულება ან საწარმო.

4. საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი თავის დადგენილებას მიწის ჩამონითმედის საყითხის შესახებ გამოიტანს მას შემდეგ, რაც შეიძლება ადგილობრივი სააღვრლოშეულო ორგანიზაციის დასკვნას.

5. სათანადო სააღვრლოშეულო ორგანიზ. დასკვნის განხილვის შემდეგ საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატი დააღვენს მიწის ჩამონითმედის ან უარყოფს ამას.

6. უკეთე ჩამოსართმედი მიწა სახელმწიფო ორგანიზ. თუ საწარმოს გამგებლობაშია და იგი უარსეა, რომ მიწა ჩამორტვებას, საყითხი მიწის ჩამონითმედის შესახებ, მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატის დასკვნითურთ, წარუდგინება გადასაწყვეტილ და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს.

7. სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დაწესებულების საქიროებისათვის მიწის ჩამონითმედის საყითხის აეტონიშიურ რესპექტული და ოლქში გადასწულება ჟოველთვის სათანადო ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი.

8. როდესაც მიწა უნდა ჩამორტვებას ინიციითუალურ მიწადმოსარგებლება, იმის შემდეგ რაც მას აენახულურება ზიანი და გამოუყენებელი დაბაზრუჯი თანახმად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. ბაისის 13-ის დადგენილებისა „მიწების ჩამონითმედის დროს ზარალისა და გამოუყენებულ დანაბაზრუჯის ანაზღაურების წესის შესახებ“ (კან. კრ. 1931 წ. შე-12 №-ი, მუხ. 133), მას დაენიშნება ვადა მიწის გასანთავისულებლად და, უკეთე დანიშნულ ვადაზე

მიწა განთავისულებულ არ იქნა, მიწათმისა არგებლე გამოსახლებულ უნდა იქნეს სააღმინისტრო კითხი წესისამებრ შილაციის თრანზის მეშვეობით, ხოლო ჩიმირთმეულ მიწაზე მდგრადი შენობა და მაგებობა შიძლება მოშალოს იმ დაწესებულებამ თუ საზოგადო, რომელის სარგებლობაშიც მიწა გადადის.

9. იმ დაწესებულებას და საწარმოს, რომელსაც ჩამოერთეა მიწა სახელმწიფო უფრივი ან სახოვალოებრივი საკიროობისათვის, აენალიტურება ჩიმირთმევის უფრივი გამოშვეული ზარალი იმ წესით და იმ რაოდენობით, რაც გათვალისწინებულია სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმისარულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. მისის 13-ის დადგრილებიში „მიწების ჩამორთმევის დროს ზარალისა და გამოუყენებელი დანახულის ანაზღაურების შესახებ“ (კან. კრ. 1931 წ. მე-12 №-ი, მუხ. 133).

10. იმსტრუქტუას ამა დადგრილების შეეგარდებისათვის გამოსცემს საქართველოს სსრ მიწათმოშვედების სახალხო კომისარიატი.

სრ. საქ. ც.ა.კ.-ის თავმჯდომარის მოქ. დრ. ალექს. ბ. მარიამე.

საქ. სსრ ს.ქ.ს.-ის თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

სრ. საქ. ც. ა. კ.-ის მუნიციპ. ხ. თავდრია.

1931 წ. სექტემბრის 17.

ტრადიცია.

216. დაჯგენილება ს. კ. ს.

კოლექტური შეურწობებისათვის წყალსამეურნეო სისტემების გადაცემის შეხახებ.

ინდივიდუალური საგლეხო შეურწობების განსაზოგადოებულ ფორმებში მასიურად გადასვლის პროცესთან დაკავშირებით და 1931 წლის წყლის გამოსალების დებულების მე-15 მუხლის შესაბამისად (სსრ კან. კრ. 1931 წ. 32 №-ი, მუხ. 244) საქართველოს სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენის:

1. ნება დაკრიოს საქართველოს სსრ წყალთა მეურწობების სამშართველოს გადასცეს ხოლმე წყალსამეურნეო სისტემები, მთლად ან ნიშილობრივ, საექსპლოატაციო კოლექტური შეურწობების (სასოფლო-სამეურნეო კომისარების, სასოფლო-სამეურნეო ატტრიუმებს და შეერთებული ძალით მიწის დამზუშვებელ ამხანაგობებს) და მათ სარიონო კაეშირებს.

წყალსამეურნეო სისტემების სამელიორაციო (წყლის) ამხანაგობებისათვის გადაცემა შეჩრებულ იქნეს.

2. წყალსამეურნეო სისტემების კოლექტური შეურწობებისათვის ან მათ სარიონო კაეშირებისათვის გადაცემის დროს ეს უკანასკნელი იკისრებენ წყლის ქსელის (მთლიად ან სითანადო ნაწილის) ქსეპლოატაციასთან დაკავშირებულ ზედება ხარჯს და კერძოდ:

ა) წყალსამეურნეო გამართულობათა და ნაგებობათა მიმდინარე რემონტის ხარჯს;

ბ) წყლის სისტემის საექსპლოატაციო სამსახურის ორგანიზმის სამსახურის ხელი, სასაწყობო და სხვა საღმომების შენახვისა და ოქმონტის ხარჯების და გრე-თვე იმ სატელეფონო კატერგაბმულობის შენახვისა და ოქმონტის ხარჯების, რაც მომსახურეობას უწევს წყლის სისტემას;

გ) საერთო სარგებლობის არხების გასწორივ ხის ნარგავთა მოვლა-პატრონობის ხარჯები;

დ) სარწყაფ პერიოდზე წყლის განაწილების რეგულირების ხარჯები;

ე) საექსპლოატაციო ჰიდრომეტრისა და მიმდინარე სტატისტიკის ხარჯები;

ვ) წყალსამუშაონების სისტემების საექსპლოატაციო შტატისა და წყლის ქვედა აღმინისტრაციის (მერაბეგისა, ჯუვარეგისა, წყლის მიმომსლელი მცულებისა და ფარაულების და სხვ.), შენახვის ხარჯები.

შენიშვნა. ის კოლექტური მეურნეობა (სარიცონო საკოლმეურნეო კაუშირი), რომელმაც მიიღო საექსპლოატაციო წყალსამუშაონების სისტემის ნაწილი, მონაწილეობის იღებს სათანადო წილადობით სისტემის საერთო ხარჯებში (სათავე ნაგებობის შენახვისა და რემონტის ხარჯი, მოელი სისტემის დასაცავი ნაგებობის შენახვისა და რემონტის ხარჯი, სისტემის საერთო აღმინისტრაციისა და მოელი სისტემისათვის მომსახურეობის გამწვევი ტექნიკური პერსონალის შენახვის ხარჯი და სხვ.).

3. კოლექტური მეურნეობებისათვის (სარიცონო საკოლმეურნეო კაუშირისათვის), მათ დადგენილების 1-ლი მუხლის წესით, გადაცემულ წყალსამუშაონების სისტემებიდან სასოფლო სამეურნეო მიწების მორჩილებისა და მელიორაციის სამრეწველო და ტექნიკური მინინით ან და მომოქანებელი ძალის სახით წყლის მოსარგებლე ინდიკირებულურ საგლეხო მეურნეობანი, საბჭოთა მეურნეობანი, სახელმწიფო დაწესებულებებისა და საწარმონი, კომისარატიკული, საზოგადოებრივი და კერძო ორგანიზაციები და კერძო პირები მონაწილეობის იღებენ სათანადო წყალსამუშაონები სისტემების საექსპლოატაციო ხარჯებში შემდეგ საფუძველზე:

ა) ინდიკირებულური საგლეხო მეურნეობა მონაწილეობას იღებს აღნიშნულ ხარჯებში მისი სარწყაფი ფართობებისა და წყალსამეტრინერი ნაგებობიდან და გამართულობიდან გამომდინარე სარტყეს პროპრეტიკულად; მასთან და გრებულებულ უნდა იქნეს მეურნეობის ძალითობა და დარიმეთათვის დაწესებული შეღავთები (ხარჯების განაწილება კლისობრივი პროცესის მიხედვით); ხოლო კულაციური მეურნეობა ამ ხარჯებში მონაწილეობის იღებს ისეთი თანმით, რაც ნაკლები არ იქნება მის ხევდრ წყლის გამოსაღებზე (საეპოველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. ივლისის 11-ის დადგენილების მე-VIII კარი—საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-15 №-ი, მუხ. 173);

ბ) სახელმწიფო დაწესებულება თა საწარმო, კომისარატიკული, საზოგადოებრივი და კერძო ორგანიზაცია და გრეთვე საბჭოთა მეურნეობა მონაწილეობას იღებს აღნიშნულ ხარჯებში ისეთი თანხით, რაც უდრის მის ხევდრ წყლის გამოსაღებ (საეპოველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს ზემოაღნიშნული დადგენილების მე-II და მე-III კარი).

კოლექტური მეურნეობისათვის საექსპლოატაციოდ გადაცემული წევალზე მეურნეო სისტემის შენახვის ხარჯს გაანაწილებს ზემოაღნიშნულ საფუძველზე კოლექტური მეურნეობის გამგეობა ან სარაიონო საკოლმეურნეო კავშირის გამგეობა და ამ განაწილებას დამტკიცებს სათანადო რაიონის წყალთა მეურნეობის სამმართველო.

სიჩივარი არის სისწორით განაწილებაზე შეიტანება სარაიონო ღმისასრულებელ კომიტეტში, რომლის დადგენილებაც სამოლონია.

ზემოაღნიშნულ დაწესებულებითა, საქართველო, მეურნეობათა და სხვათა მიერ კოლექტური მეურნეობის (ან სარაიონო საკოლმეურნეო კავშირის) გამგეობისაგან დადგენილ გადასხე გადაუწდელი თანმებო ჩაირიცხება ნარჩენად და გადატარებული იქნება იმ წესით, რაც განსაზღვრულია ერთიანი სასოფლო-სამურნეო გადასახიდის მენარჩენებათვის.

4. კოლექტური მეურნეობა (სარაიონო საკოლმეურნეო კავშირი) მისთვის გადაცემული წყალსამურნეო სისტემის ექსპლოატაციის სფეროში მოქმედობს საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველოს და მისი ადგილობრივი ორგანიზაციის (სარაიონო წყალთა მეურნეობის სამმართველო) ხელმძღვანელობით (საორგანიზაციო, სატრანსპორტო, და სატექნიკო).

5. ის კოლექტური მეურნეობა ან ხარაიონი საკოლმეურნეო კავშირი, რომელსაც, ამ დადგენილების წყალსამებრ, გადაცემის საექსპლოატაციო წყალსამეურნეო სისტემა, მიღებებს თავის თავშე ყველა საედლო ვალდებულებას, რაც სისტემიზე ირიცხდა (მთლიად ან სათანადო ნიჭილს), და მის უფლება აქვს გამოიტანოს სამედიორაციო ფონდიდან მიწნობრივი სესხი სამედიორაციით (წყლის) ამანაგობათათვის დადგენილ საფუძველზე.

6. წანადაცემა მიეკუთ საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამმართველოს გამოსცეს ერთი დედალის გადასხე, საქართველოს სსრ საკოლმეურნეო კუნტროლი შეთანხმებით, ინსტრუქცია ამ დადგენილების შეფარდებისათვის.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს საექვეთა მმართველის მაგ. ბ. ფალავა.

1931 წ. სკრტემბრის 18.

ტფლისი.

გამოქვეყნებულია გან. „კომისარის“ 220 №-ზი 1931 წ. სკრტემბრის 24.

217. დაზგენილება ც.პ.კ. და ს.პ.ხ.

კოლექტური მეურნეობათა შემცნებლის ხაეშეში ხელისუფლების ქვედა თანახოების ამოცანების თაობაზე გამოცემული სახულიად ხაქართველობ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ხაქართველობ სხრ სახალხო კომისართა ხაზეთა დადგენილების გაუქმების შეხახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და სარათველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს შილის მინის 24-ის დალ-

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წლის მინის 24-ის დალ-

ჰელისუფლების ქვედა ორგანოების ამოცანების შესახებ კოლექტიურ შეუჩენებლობითა შეინებლობის საქმიში და ინსტრუქტურია აღნიშნული დადგენილების შეუარდებისათვის (კან. კრ. 1930 წ. 2 №-ი, მუხ. 90) გაუქმდებული იქნება.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარის მოყ. დრ. აღმისრ. ბ. მაჩიაძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ის თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი ხ. თოლიკა.

1931 წ. სექტემბრის 17.

ტფილის.

218. დაზიანილება. მომარჩევა

218. დაზიანილება ც.ა.კ. და ს.მ.ხ.

დაზიანების რაიონებიდან ჩემის გზის სადგურებამდე და ნაეთსაყუდებამდე მურის გადაზიანებისათვის ხაჭირის ლონისძიებათა შეხახებ.

სრულიდ საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიათ სამკო ადგინენ:

1. წინადაღება მიეკუს პურის დამშალების რაიონების სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს დააწესონ ხოლმე, სათანადო დამშალებელი როგონიაციების მოთხოვნებისამებრ, ადგილობრივი მოსახლეობისათვის ფასიანი შრომის განაწილების ბევრია იმ საუკეთესო ზოგადი გათვალისწინებულია სრულიდ საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. ნოემბრის 11-ის დადგენილებით პურის დამშალების რაიონებში ფასიანი შრომის ჭაპანიზიდების ბევრის დაწესების შესახებ" (საქ. სსრ კან. კრ. 1929 წ. 23 №-ი, მუხ. 284), დამშალების რაიონებიდან რეინის გზის სადგურებამდე და ნაეთსაყუდებამდე პურის გადაზიალებისათვის.

შეინიშვნა. ამი მუხლში აღნიშნული ბევრის შემოღების შესახებ სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილების გამოცემისათვის თეითეულ ცალკე შემთხვევაში ზემდგომი როგონის ნებართვა ხაჭირი არ არის.

2. ბევრის წესით პურეული ტერიტორის გადაზიალებისათვის დაწესებულ იქნეს ფასი 1 კპ. რაოდენობით ფუთზე თითო კლომეტრობით.

3. მობილუსტებულ იქნეს პურის დამშალების რაიონებში მთელი იმ ხნის თვის, რაც წარმოებულ იქნება პურის გადაზიალება დამშალების რაიონებიდან რეინის გზის სადგურებამდე და ნაეთსაყუდებამდე, ადგილობრივი სახელმწიფო დაწესებულებებსა, კომპერატული და სასოფთოებრივი როგონისაციების განკარგულებაში მოყვე მთელი საავტომობილო და საჭაპანიდებო ტრანსპორტი და აგრეთვე ამ დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების კუთხით და ეს ტრანსპორტი და ტრანზიტი გადაეცეს სათანადო დამშალებელი ორგანოების გამგებლობაში.

შენიშვნა 1. აღნიშვნული მობილზეცისაგან განთავსულდება იმ დაწესებულებისა და ორგანიზაციების საექსპონატო და საქაპენიციფო ტრანსპორტი და ცხენები, რომელიც ჩამოთვლილი იქნებიან სარაიონო ღმისარულებელი კაშიტეტების შეტე დატეკციურულ განსაკუთრებულ სიებში.

შენიშვნა 2. მე-3 მუხლის წესისამებრ მობილიზებული ქონების სექსპლოატაციის ხარჯები დაეკისრებათ სათანაცლო დამშაადგებელ ორგანიზაციებს.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარის მოვ. დრ. აღმისრ. ბ. მაჩიაძე.

საქ. სარ. ს. კ. ს-ის თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი ს. მარტივა.

1931 წ. სექტემბრის 17.

ტფილის.

გამოქვეყნებულია გან. „კომიტისტის“ 220 №-ზე 1931 წ. სექტემბრის 24.

ტ რ ა ნ ს პ ლ რ ტ ი

219. დაბაზინილება ს.კ.ხ.

რეკინის გზის სადგურების თაფის დროზე განტვრთვის ღონისძიებათა შეხედვა.

თანაბეჭდ ა/ქსტარ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აგვისტოს 26-ის დაცულებისა „რეკინის გზის სადგურების თაფის დროზე განტვრთვის შესხებ“ (ზარია კოსტრუკ-ს 1931 წ. 237 №-ი), რაც დამყირებულია შრომისა და თავდაცვის საბჭოს ძირითად დირექტორებზე, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენის:

1. მოწყობილი იქნეს, სამი დღის ვიდაზე ამა დაცულების გამოქვეყნების დღიდან, ნავთლულისა, ტყილისისა, გორისა, ბორჯომისა, სამტრედიისა, ქუთაისისა, ბათომისა, ახალქანეთისა, ფუთისა, თუშერევისა და წინრის წყალის სარკინისგზით სადგურებთან სპეციალური კომისიები (სამეცნიერო) სარეკინის გზის საწყობებიდან ტყირთის თაფის დროზე გამოტანისთვის შეთვალეულების გასწევად; კომისიის შედგენილობაში შეცვლენ წარმომადგენელნი სათანაცლო საქალაქე საბჭოს ან სარაიონი აღმასრულებული კომიტეტისა (თავმჯდომარე), მიცერებით სარეკინის რეკინის გზებისა და გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამსახურების საგზაო-სატრანსპორტო განყოფილებისა.

2. წინადაღება მიეცეს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე მომქმედ ყველა საეტოტრანსპორტო საწარმის და ჰაბაპინიციფის ტრანსპორტის ორგანიზაციის ტერიტორიის გამოშილვა სარეკინისგზით საწყობებიდან აწარმოონ პირველ რიგში.

საქართველოს სსრ კომისარის საბჭოსთან არსებულში საგაფაზიდეო თაობირში უნდა გადასინჯოს, ზემოხსენებულის შესაბამისად, საეტოტრანსპორტო და სა-

ჭაპანზილუო გააბაზილუების გვეგმა ა/წ. სექტემბრისათვის და შემტკიც, ურთიერთ თეოფილი გვემების შედგენის ღრის, მხედველობაში იქნიოს, რომ საჭიროა პირ-ულ რიგში ტერიტორია გამოიზილულ იქნეს სარკინისგზო საწყობებიდან.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარე ლ. სუხიშვილი.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს საქმეთა მშერთვ. მოკ. დრ. აღმარ. გ. შიგორგვა. 1931 წ. სექტემბრის 3.

ტეოფილი.

გამოქვეყნებულია გან. კომისარისტის 209 №-ზი 1931 წ. სექტემბრის 11.

კომუნალური და საბინაო მუშაობა

220. დაღისილება ს. კ. ს.

ადგილობრივ საბჭოთა და ადგილობრივი მინიშვილობის საწარმოთა შეირ განსახორციელებლები საბინაო, კომუნალური და სხვა არახაშირეწველო შენებლობის დაცვითანხმების წესის შეხახებ.

კომისარისტი მუქრენობისა და საბინაო შენებლობის ცენტრალური ბანკისა და რესპუბლიკანური და ოფიციალური კომისალური ბანკების შესვეობით საბინაო და კომუნალური შენებლობის დაფინანსების შესახებ" გვთოვებული სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. იქლისის 11-ის დადგენერაციის შესაბამისად (სსრ კან. კრ. 1931 წ. 51 №-ი, მუხ. 570) და „რესპუბლიკანური და ოფიციალური ბანკების შესვეობით კომუნალური და საბინაო შენებლობის დაცვითანხმების წესის შესახებ" გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/ქსესრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წ. ოქტომბრის 8-ის დადგენერაციის გამსავითარებლათ საქართველოს სსრ საბალხო კომისართა საბჭო დაგენს:

1. დაცვითანხმება ის საბინაო, კომუნალური და სხვა არა სამრავლელო (სო-კულტურულტერული) შენებლობისა, რასაც საქართველო სსრ ტერიტორია-ზე ანთორციელებენ სიარითონ აღმასრულებელი კომიტეტი, საქალაქო და სა-სოფელო საბჭონი, ადგილობრივ ბორჟვეტშე შეოფირ დაწესებულებანი და ოდგი-ლობირებულების მინიშვინელობის საქართველო, როგორც ადგილობრივი ბიუჟეტებით გადა-დებული სახსრით, ისე საქართველოს საკუთარი სახსრით ან სხვა რამ წყაროთ, მოხდება მარტოოდენ საქართველოს სსრ კომუნალური ბანკის შესვეობით.

ინიშნული სიახსრი გადაეცემა საქართველოს სსრ კომუნალურ ბანკს: ა) ის, რაც გადებულია ოდგილობრივი ბიუჟეტით, — კომუნალურ ბანკსა და სათანადო სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტსა და ოდგილობრივ საბჭოს შორის დედაბული შეთანხმების საფუძვლზე; ბ) ის, რაც გადადებულია სხვა წყაროდან, — კომუნალურ ბანკსა და სათანადო დაწესებულებასა და საწა-რმოს შორის დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე.

ამ ბეჭედში აღნიშნულ ტიპურ შეთანხმებებსა და ხელშეკრულებებს დაა-მტკიცებს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი, საქართველოს სსრ კომუნალური მეურნეობის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

შენიშვნა. ამი დალგენილებით გამოვალისწინებული წესის შემცირებული ხარკურებისა როგორც ასაღი საბინაო, კომენალური და სხვა, რომ სამრეწველო შეზენებლობის დაფინანსება, ისე აღნიშნული კატეგორიების შენობათა და ნავებობათა გადატოვება, შენობის დამოუკიდება, დაშენება და ოდგენა.

2. საქართველოს სსრ კომუნიალური ბანკი: ა) გიასუმის მისთვის გადატოვებულ საბიუჯეტო და სხვა სახსარს მხოლოდ შის შეძლებ, რაც შეზენებლობის მწარმოებელი დაწესებულ თუ სიწარმო წარმოებების შეძლებულ დამტკიცებულ სატატულო სისი, პროექტს და ხარჯთაღრიცხვის; ბ) შეამოწმებს წარდგენილ ხარჯთ აღრიცხვის და პროექტს იმ თვედსაზრისით, თუ რაბდენათ შეესაბამება შეზენებლობის ღირებულება ასევებული წესით დამტკიცებულ ტენირებულ მორჩებს, ლიმიტებს და სხვა მაჩვენებლებს; გ) კონტროლს გაუწევს კრედიტების პირდაპირი დანიშნულებისამებრ და ხელშეკრულებისა და შეთანხმების პირობების შესაბამისად გამოყენებას.

შენიშვნა 1. შეზენებული დაწესებულებისა და საწარმოსათვეის საკირო სახსროს გაცემა, პროექტისა და ხარჯთაღრიცხვის შეზენებულობა, შეიძლება მხოლოდ შეზენებლობის პროექტირებისა და საშენი მასალის დამზადებისათვეს.

შენიშვნა 2. ამი მუხლის „გ“ პუნქტში აღნიშნულ ფუნქციებს კომუნალური ბანკი განმარტივებულის მხოლოდ იმ პროექტების მიმართ, რასაც, კინომსა თანაბრძალ, ამტკიცებულ სითამაცლო ხარისხთ და საქართველო როგორობა.

3. საქ. სსრ კომუნიალური ბანკის უფლება იქნება: ა) მოსთხოვის შეზენებლობის მწარმოებელ დაწესებულებას და საწარმოს ანგარიშების (საშუალებო და ილაზურებითი) წილდებით ხევითოველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მიერ დადგენილი ფრთხით, ბ) შემციროს ფულის მიუყვა მშენებლობის მწარმოებელი დაწესებულებისა და საწარმოსათვეის, ხელშეკრულების და შეთანხმების პირობების დარღვევის გამო, და ეს უნდა აქნობოს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის.

4. სამშენებლო ორგანიზაციებს შოთ მიერ გაწეული ხარჯების ანგარიშს გაუსწორებს საქართველოს სსრ კომუნიალური ბანკი საკრედიტო რეფორმის კიბონით დადგებილი წესების თანაბრძალ.

5. საქართველოს სსრ კომუნიალური ბანკი დაუპროცესირებული სესხის გასაცემად მისთვის გადატოვებული თანხებისათვეს პროექტს არ მაღლის და თითოებაც არ სესხის მიმმოქმედა არადებობით გამოსაზრულოს არ ახლევინებს.

დასამრუნველო სესხის პროცენტს განსაზღვროს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი, საქართველოს სსრ კომუნიალური მეურნეობის სახალხო კომისარიატით შეთანხმებით.

6. პირველი უინანსთა სახალხო კომისარიატს გამოსცეს, ერთი დეკანის ვადაზე დოკიდან ამ დალგენილების გამოწვეულებისა, ინსტრუქცია ამა დალგენილების შეფარდებისათვეის.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარის მოადგ. პ. გოგია.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს საქმეთა მმართველის მაგ. ვ. ლუკავინი.

1931 წ. სეტემბრის 18.

ტაქტიკი.

გამოქვეყნებულია გან. „კომუნისტის“ 232 №-ზი 1931 წ. ოქტომბრის 8.

221. დადგენილება ვ. პ. კ. და ხ. ქ. ს.

საცხოვრებელი სადგომების თაობაზე გამოცემული დადგენილების შე-3-მე მუხ. 1-ლი შენიშვნისა და შე-9-რე მუხლის რედაქციის შეცვლისა და შე-10 და შე-12 მუხ. ამოშლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური ომისარულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღვნინ:

„საცხოვრებელი სადგომების შესახებ“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური ომისარულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1923 წლის სექტემბრის 26-ის დადგენილებაში (საქ. სსრ კან. კრ. 1923 წ. მე-2 №-ი, მუხ. 20) შეტყილ იქნეს შემდეგი ცვლილები:

1. მე-3 მუხლის 1-ლი შენიშვნა და მე-9 მუხლი (კან. კრ. 1925 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 14; 1930 წ. მე-2 №-ი, მუხ. 15) შიღებულ იქნეს შემდეგი რედაკციით:

„შენიშვნა 1. საფარიო-სამრეწველო სადგომები (მიღაიცის, დუქნები საწყობები, სასტუმოები, აბანოები და ბაკები), რაგვარ სახლომფლობელობაშიც უნდა იყოს იგი, რჩება იდგილობრივი ომისარულებელი კომიტეტის გამეცებლობაში.“

9. ყველა მოქალაქესთვის დაწესებულ იქნეს საცხოვრებელი ფართობის შემდეგი ნორმა (სამინისტრო-სანიტარული ნორმა): ტფილისში—თი კვადრატული მეტრი სუბზე, ხოლო საქართველოს დანარჩენ ქალაქებში—12 კვადრატული მეტრი; სარაიონო ცენტრებში სოფლიად საცხოვრებელი ფართობის ნორმების დაწესების უფლება ექვედა სარაიონო ომისარულებელ კომიტეტებს, ხოლო იმ პირობით, რომ იგი არ უნდა აღემატებოდეს 8 კვადრ. მეტრს სულზე.

დაწესებულებათა და საწარმოოთათვის ნორმიდ დაწესებულ იქნეს 4,5 კვადრ. მეტრი თეთრულ თანიშირომელი.

შენიშვნა. იმ მოქალაქეთ, რომელიც აღნიშნულ არიან განსაკუთრებულ კანონში, ამა მუხლით გათვალისწინებული საცხოვრებელი ფართობის შემცემად მიღეცით დამტერითი საცხოვრებელი ფართობი ცალკე თათხის სახით ან თოახშენითი ფართობის სახით ათი კვად. მეტრის სიერკით (კან. კრ. 1931 წლის მე-3 №-ი, მუხ. 40).

საბჭოთა დაწესებულებასა და საწარმოში ამა მუხლის შეორე ნაწილში აღნიშნული ნორმის შემცემაზე, ამ დაწესებულებისა და საწარმოს სათავეში მდგრამ პირს შეიძლება მიღეცს კაბინეტი სიცრუით 15 კვადრ. მეტრამდე.

2. მე-10 და მე-12 მუხლები ამოშლილ იქნეს.

სსრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარე ფ. შახარაძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ის თავმჯდომარის მოადგილე შ. გოგია.

სსრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი ხ. თოდრიგა.

222. დადგენილება ს. კ. ს.

დამკრელ მშენებლობაში სამუშაოდ გამოყენებული ხაინენერი-ხატენიკი
და ხააღმინისტრაცია-ხამეცრნეო მომუშავეებისათვის წინანდელ ხაცხოვრებელ
ადგილის ხაცხოვრებელი ფართობის უფლების შენახება გამოც-
მელი სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. მაისის 25-ის დადგრ-
ნილების შესაბამისად (სსრკ-ის კან. კრ. 1931 წ. 34 №-ი, მუხ. 256) საქართვე-
ლოს სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭო აღვენს:

საინენერი- სატენიკო და სააღმინისტრაციო - სანერნეო მომუშავეთ
(ათისთავებითური), რომელიც განლურებულ იქნებიან დამკრელ მშენებლობაში
სამუშაოდ (შრომისა და თავდაცუის სამჭირო მოქალაქებული სიით), შეე-
ნარჩენებათ წინანდელ საცხოვრებელ ადგილის ქონებული საცხოვრებელი ფა-
რთობის უფლება აღნიშვნულ მშენებლობაში მუშაობის მთელი დროის განმიერო-
ბაში იმ საუფრედზე, რაც დადგრილია სახლვარგარეთ სსრ კავშირის დაწესე-
ბულებებსა და საწარმოებში სამუშაოდ გაგენინილი მომუშავეებისათვის (სრულიად
საქართველოს ცენტრალური აღმისარულებელი კომიტეტისა და საქართველოს
სსრ-ის სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. ივლისის 11-ის დადგენილება
„სსრკ-ის საჩილარგარეთ მომქმედ დაწესებულებათა და საწარმოთ მომუშავეე-
ბის საცხოვრებელი სიერკით უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებათა შე-
სახებ“ — კან. კრ. 1928 წ. 11 №-ი, მუხ. 104; 1929 წ. 19 №-ი, მუხ. 209).

საქ. სსრ. ს. კ. ს-ოს თავმჯრობარე და. სუბიშეოლი.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს საქმეთა შმართველი გ. მეხან.

1931 წ. აგვისტოს 13.

ტელილია.

გამოცემულებულია გამ. „კომუნისტის“ 193 №-ში 1931 წ. ავგისტოს 22.

223. დადგენილება ტ. კ. კ. და ს. კ. ს.

კოფ. პოლიტიკორლელთა და გადასახლებულთა ხაზოგადოების და ძველ
ბოლშევკითა ხაზოგადოების წევრების შეღავავების შეხახება.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმისარულებელი კომიტეტი და
საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

I

კოფ. პოლიტიკორლელთა და გადასახლებულთა ხაზოგადოების და ძველ
ბოლშევკითა ხაზოგადოების წევრების მიერკვის შემდეგი შეღავავები საცხოვრე-
ბელი ფართობის ქირისა და კომუნალური მომსახურეობის სასყიდლის სფეროში:

1. იმ საცხოვრებელთა ფართობის ჭირა, რაც უჭირავს ყოფილ პუნქტებს და გადასახლებულთა საზოგადოების და ძეველ ბოლშევკითა საზოგადოების წევრს და მის ოჯახს ნაციონალიზებულ, მუნიციპალიზებულ და კურიო მცირობელის სახლში და აგრეთვე უწყებისა, დაწესებულებისა და საწარმოსათვეს მიკუთვნებულ სახლში, გადახდევნინებულ უნდა იქნეს ქალაქებში და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგილებში მომექმედი საბინაო ტარიის 10-დან 50%-მდე დაკლებით. ამ მონაცემების რაოდენობას განსახლებავნ საქალაქო საბჭოები და სარიონორი აღმისამართულებრივი კომიტეტები.

2. კომენტაციით მომსახურეობის სასკოლებს (წყლის მიწოდება, კანალიზაცია, კლემტორენირების განათებისა და საყოფაცხოვრებო საციროებისათვის, ქალაქის სამრეცხველოების სარგებლობა, აბანოების და სხვ. სარგებლობა, ქალაქის რეინის გზის და საავტომატო ტრანსპორტის სარგებლობა) ყოფ. პოლიტიკურ-რელელთა და გადასახლებულთა საზოგადოების და ძეველ ბოლშევკითა საზოგადოების წევრი გადაიხდის ადგილობრივი საბჭოს მიერ დადგენილი შეღვათიანი ტარიფით.

შეინიშვნა. ადგილობრივი საბჭოს შეუძლიად განათავისულოს ყოფ. პოლიტიკურ-რელელთა და გადასახლებულთა საზოგადოების და ძეველ მოლშევკითა საზოგადოების წევრი კომუნალური მომსახურეობის ან ზოგიერთი მისი სახის სასკოლოისაგან.

II

განთავისულებულ იქნენ ყოფ. პოლიტიკურ-რელელთა და გადასახლებულთა საზოგადოების და ძეველ ბოლშევკითა საზოგადოების წევრები:

1) მათი კუთხით სატრანსპორტო საშეაღებისა, ხოლო ქალაქები აგრეთვე ითხვები საქონლის აღგილობრივი გადასახადის გადახდისაგან, უკეთს ეს სატრანსპორტო საშეაღება და ოთხები საქონლი გამოყენებულია მხოლოდ აღნიშვნული პირების და მათი ოჯახის პირიდი საციროებისათვის;

2) აღნიშვნული პირების და მათი ოჯახის კუთხით შენობის გადასახადის გადახდისაგან, უკეთს ეს შენობები უშუალოთ მათ უჭირავით და ისინი არ ეწევიან ამ შენობის ექსპლოატაციას მათი გაქირავებით ბინებად ან ოთხებათ;

3) მიწის რენტის გადახდისაგან აღნიშვნული პირების და მათი ოჯახის სარგებლობაში ქონებული ქალაქები მდებარე მიწის ნაკეთებისათვის: ა) რომელზედაც აგებულია საცხოვრებელი შენობა, უკეთს ეს შენობა მთლიად გაქირავებული არ არის, და ბ) რომელიც სასოფლო-სამეურნეო სარგებლობისა, უკეთს მიწის ნაკეთი დაქირავებული შერმის გამოუყენებლად მუშავდება და ერთონი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით არ იმეგრება.

III

იმა დადგენილების 1-ლი კარის და 2-რე კარის 1-ლი პუნქტის შესაბამისი სად შეტანილ იქნეს საკანონმდებლო აქტებში შემდეგი ცვლილებანი:

1. საქართველოს სსრ ქალაქებისა და ქალაქების ტიპის დასახლებულ ადგილებში საცხოვრებელი სადგომების ჭირის შესახებ გამოცემულ სრულიად საქართვე

ლოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრის
ლხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. სექტემბრის 2-ის დადგენილებაში:

23³ მუხლი (გამ. „კომიტეტის“ 1931 წ. № 173) მიღებულ იქნეს შე-
მდგენ რედაქციით:

„23³ უფ. წითელგვარდიელი და წითელპარტიზანები და მათი ოჯახი,
რომელთაც მიღებული კომიტეტის მიერ 1930 წლის დეკემბრის 16-ს დამტკიცებული წესების
თანახმად (ა/ქსუსრ კან. კრ. 1931 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 3), და იგრეოთ უფა-
შოლიტეატორულელთა და გადასახლებულთა საზოგადოების და ძელ ბოლშევკოთა
საზოგადოების წევრები ქირს მთ მიერ დაკერილი საცხოვრებელი ფართობი-
სათეოს გადასხდიან საბინა ქირს 10-დან 50% და დაკლებით. ამ მონაცემის
რაოდენობას გამისახლერავენ საქალაქო საბჭოები და სარიანო აღმასრულებელი
კომიტეტები.“

2. სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა
და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წლის პრიკლის 3-ის
დადგენილებაში აღმოლომრიც გადასახალთა და გამოსაღებთა შესახებ:

ა) მე-5 მუხლის „გ“ პუნქტი (კან. კრ. 1931 წ. მე-6 №-ი, მუხ. 71) მი-
ღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

[5. სატრანსპორტო საშუალებათა გადასახადისაგან განთავსუფლდება:....]

„გ“ სატრანსპორტო საშუალება, რაც ეკუთვნის შრომის გმირს, უფ.
პოლიტეატორულელთა და გადასახლებულთა საზოგადოების წევრს და ძელ ბო-
ლშევკოთა საზოგადოების წევრს, უკეთ ეს სატრანსპორტო საშუალება გამო-
ყენებულია მხოლოდ ინიციული პირების და მთო ოჯახის პირადი სატრანსპორტის-
თვის.“

ბ) მე-9 მუხლის „გ“ პუნქტი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

[9. ოთხეხს საქონლის გადასახადისაგან ქალაქიდ განთავსუფლდება:....]

„ბ“ ოთხეხში საქონლი, რაც ეკუთვნის შრომის გმირს, უფ. პოლიტე-
ატორულელთა და გადასახლებულთა საზოგადოების წევრს და ძელ ბოლშევკითა
საზოგადოების წევრს. უკეთ ეს ოთხეხში საქონელი გამოყენებულია მხოლოდ
აღნიშნული პირების და მთო ოჯახის პირადი სატრანსპორტისთვის“.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარე ც. მახარაძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდიგარი ხ. თოლია.

1931 წ. სექტემბრის 26.

ტურქის.

გამოქვეყნებულია გამ. „კომიტეტის“ 243 №-ზი 1931 წ. ოქტომბრის 21.

ଓ ০ ৬ ১ ৬ ৬ ১ ৬ ০

২২৪. ইন্দোপেল্লোড়া ব. ক. ব.

মুক্তি. 224
ওয়াকের মুসলিম
বাংলাদেশ সরকার

১৯৩২ খ্রিস্টাব্দের শাহজাহানপুর জেলা গ্রন্তিতে শাহজাহানপুর শিল্পকলা এবং উচ্চতর শাস্ত্র ও প্রযোগী শিল্পের প্রয়োগ করা হইতে আবশ্যিক।

শাহজাহানপুর স্বতন্ত্র শাস্ত্র প্রযোগ করিবার প্রয়োগ করা হইবে:

১. ১৯৩২ খ্রিস্টাব্দে শাহজাহানপুর শিল্পকলা এবং উচ্চতর শাস্ত্র প্রযোগ করা হইতে আবশ্যিক। শাহজাহানপুর শিল্পকলা এবং উচ্চতর শাস্ত্র প্রযোগ করা হইতে আবশ্যিক। শাহজাহানপুর শিল্পকলা এবং উচ্চতর শাস্ত্র প্রযোগ করা হইতে আবশ্যিক।

২. এই শিল্পকলা শাস্ত্র প্রযোগ করিবার প্রয়োগ করা হইতে আবশ্যিক। শাহজাহানপুর শিল্পকলা এবং উচ্চতর শাস্ত্র প্রযোগ করা হইতে আবশ্যিক।

৩. শাহজাহানপুর শিল্পকলা এবং উচ্চতর শাস্ত্র প্রযোগ করা হইতে আবশ্যিক।

৪. শাহজাহানপুর শিল্পকলা এবং উচ্চতর শাস্ত্র প্রযোগ করা হইতে আবশ্যিক।

৫. শাহজাহানপুর শিল্পকলা এবং উচ্চতর শাস্ত্র প্রযোগ করা হইতে আবশ্যিক।

৬. শাহজাহানপুর শিল্পকলা এবং উচ্চতর শাস্ত্র প্রযোগ করা হইতে আবশ্যিক।

ბული ნაწილი) საგვეგო დანიშნულებანი საქართველოს სსრ რესპუბლიკური მიუჯეტის პროექტში შეიტანება საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარის მიერ დადგენილი თანხმების რომელიმი.

7. საქართველოს ფინანსთა სახალხო კომისარის უში წარდგენილ უწდა იქნეს აღვილობრივი ბიუჯეტის საკონტროლო ციფრები, უწყებებისა და დაწესებულებების და მათი აღვილობრივი ორგანოების სპეციალურ სახსართა ხოჯალრიცხვების ჯუმლები და აგრძოვე საფინანსო გეგმები:

ა) სახალხო შეურნების უმაღლესო საბჭოს მიერ საგვეგმავი მრეწველობისა;

ბ) სხვა უწყებების სამუშაოები საწარმოთ და ორგანიზაციით (საგვეგმის მომლო, სააფთიაქო სამსახურთველო, საგაჭრო საწარმონი და სხვ.)—თვითოვლი უწევი-ბისა ცალკე;

გ) ქვედა საფიხურების ქვემდებარე მრეწველობისა;

დ) სამომხმარებლო, საზოგადო მრეწველობისა, საინკაუსი, სამებადუ-რო და სამონაცირო, საოცულო—სამეურნეო, საბინაო—სამშენებლო და საბინათ-საოჯარო კოოპერატიული ორგანიზაციებისა (თვითოვლი სახის კოოპერაციისა ცალკე);

ე) რესპუბლიკანური და აღვილობრივი საბჭოთა მეურნეობისა;

ვ) აღმასრულებელი კომიტეტებისა და საქალაქო საბჭოების კომუნალური და საბინაო მეურნეობისა;

ზ) განათლებისა;

თ) ჯანმრთელობისა;

ი) სოციალური დაწლევების ბიუჯეტი;

კ) აღვილობრივი ბანკების ჯუმლობითი საკრედიტო გეგმები;

ლ) პროექტითონალური კაშირებისა და ნებაყოფლობითი საზოგადოებებისა;

8. აღვილობრივი ბიუჯეტების კედლა საკონტროლო ციფრებს, უწყებებისა და დაწესებულებების და მათი აღვილობრივი ორგანიზების სპეციალურ სახსართა ხარჯიალრიცხვებს, ჯუმლებს და აგრძოვე საფინანსო გეგმებს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარისტი წარუდგენს საქართველოს სსრ სახალხო კომი-სართა საბჭოს ერთიანი საფინანსო გეგმის სახით.

9. ამა დადგენილების შე-7 მუხლში ღინიშნული საფინანსო გეგმების შედგე-ნისათვის საჭირო მასალის სახით სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტები და საქალაქო საბჭოები წარუდგენნ საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისა-რიატს სარაიონო ჯუმლობითს ბიუჯეტებს, საქალაქო ბიუჯეტებს და საფინანსო გეგმებს:

ა) კომუნალური და საბინაო მეურნეობისა;

ბ) სარაიონო თუ საქალაქო ქვემდებარების მრეწველობისა;

გ) სოფელის მეურნეობისა და საოცულო—სამეურნეო კოოპერაციისა;

დ) განათლებისა—სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების და საქალაქო საბჭოების ქვემდებარე დაწესებულებათა და საწარმოთ ხაზით და სარაიონო ან საქალაქო მნიშვნელობის დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხაზით;

ე) ჯანმრთელობისა—იმავე ქვემდებარების დაწესებულებათა და საწარ-მოთა ხაზით;

ვ) სამომხმარებლო კოოპერაციისა;

ზ) საქალაქო კომუნალური მანქანის საკრედიტო გეგმები.

10. საქართველოს სსრ 1932 წლის რესპუბლიკანური ბიუჯეტისა და საფონდონის გეგმის პროექტს, მასში შეტანილი სამეცნიერო ორგანიზაციების საფონდონის გეგმებისა, მიუვატებისა, ხარჯთაღრიცხვებისა და საკრედიტო გეგმების თანამდებობით, საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი წარუდგენს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმის კომისიის არა უფრიანეს 1931 წლის ოქტომბრის 5-ის, რისთველაც:

ა) მიერთოს აღხაზეთის აეტ. სსრ-ისა, აქარისტანის აეტ. სსრ-ისა და სამხრეთ-ოსეთის აეტ. ოლქის ცენტრალურ იმპასრულტბელ კომიტეტებს შემომართ თავიანთი რესპუბლიკანური (საოლქო) ბიუჯეტი და ერთიანი საფონდონი გეგმები და წარუდგინონ საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს არა უფრიანეს 1 31 წლის სექტემბრის 30-ისა;

ბ) წინადაღმა მიეცეს საქართველოს სსრ კომუნალურ ბანკს არა უფრიანეს 1931 წლის სექტემბრის 30-ისა წარუდგინოს ბანკის 1932 წლის საფონდონი გეგმა სსრ კომისიის სახელმწიფო ბანკის 'მიერევაციის სის სამხარეო კონტროლის, ხოლო ასლი საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს; მაცე ბანკმა წინადაღმა მისცეს თავის ფილიალებს საქართველოს ს ს რ-ის შედეგის ბანკში შემავალ აეტონმისურ რესპუბლიკებსა და აეტონმისურ ოლქში, რათა მათ არა უფრიანეს 1931 წლის ოქტომბრის 20-ისა წარუდგინონ საფონდონი გეგმები სსრ კომისიის სახელმწიფო ბანკის სათანადო განყოფილებებს, ხოლო ასლი—საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს რწმუნებულებს;

გ) წინადაღმა მიეცეს იმ ორგანიზაციებს და დაწყებულებებს, რომელთა გამგებლობამიაც, არის ამა დაღვენილების მე-7 მუხლის „ა“—„ლ“ პუნქტებში ჩამოთვლილი მეტანკობის დარგები, არა უფრიანეს 1931 წლის სექტემბრის 30-ისა წარუდგინონ საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს სათანადო დარგების საფინანსო გეგმებს;

(დ) ეთნოეთს სსრ კომისიის სახელმწიფო ბანკის ამიერევაციისის სამხარეო კონტროლის არა უფრიანეს 1931 წლის ოქტომბრის 3-ისა აენობოს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს საფონდონი გეგმა თავისი სისტემისა საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე, აეტონმისური რესპუბლიკებისა და აეტონმისურ ოლქებისათვის, და აგრეთვე მისცეს განკარგულება თავის ფილიალებს საქართველოს სსრ-ის შედეგის ბანკში შემავალ აეტონმისურ რესპუბლიკებსა და აეტონმისურ ოლქში, რათა მათ არა უფრიანეს 1931 წლის სექტემბრის 25-ისა წარუდგინონ საქართველოს სსრ-ის ფინანსთა სახალხო კომისარიატს რწმუნებულებებს თავიანთი საფონდონი გეგმები სათანადო აეტონმისური ერთოულების სათვეს.

11. საქართველოს სსრ სახელმწიფო ხედებში კომისიი არა უფრიანეს 1931 წლის ოქტომბრის 7-ისა წარუდგენს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავის დასკუნას ერთიანი საფინანსო გეგმისა და ბიუჯეტის პროექტის შესახებ.

შეიცვნა. ამ შეხლის თანახმად უნდა მოწყობოს აგრეთვე მომარტინია კოლექტივიზაციის რაიონების საშუალო და დაწყებითი სკოლების შესწავლებისა და ქოხ-სამკითხეელობის მომუშავეების მომარტება სამრეწველო და სისულისთვის საქონლით.

2. იმ სოფლებში, სადაც მუშაოთა მომარტების ხაზით მოწყობილია დახურული განმანაწილებლები, საშუალო და დაწყებითი სკოლის შასწავლებლები ამ განმანაწილებლებს უნდა მიეჩინოს.

სამრეწველო ცენტრების (კიათურა, ტყიათურა, შირავი, ტყიარჩელი, ანდეშიტი და სხვ.) საშუალო და დაწყებითი სკოლის მასწავლებლები უნდა მიეჩავროს მუშაოთა ორსებულ დახურულ განმანაწილებლებს; თანაც უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს მასწავლებლების სამრეწველო და სისულისათვის საქონლით მომარტება იმავე ნორმით და იმავე საფუძვლზე, რა ნორმითაც და საფუძვლითაც სწარმოებს დანიშნულ განმანაწილებლებზე მიმაგრებული სამრეწველო მუშაბის მომარტება.

3. წინადაღება მიეცეს საქართველოს სსრ მომარტების სახალხო კომისარიატებს და სამომხმარებლო კომპერაციის კავშირს—„ცენტრშირს“—ერთი დეკადის ვადაშე ამა დაგენილების გამოვეუყნების დღიდან შეიმუშაონ და წარუდგინონ საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს ღონისძიებანი კილაქად მასწავლებლებითათვის საზოგადოებრივი კების მოწყობის შესახებ.

იმ სოფლებში, სადაც მოწყობილია მუშაოთა დახურული სისაცილოები, საშუალო და დაწყებითი სკოლის მასწავლებლები უნდა მიეჩავრონ აღნიშნულ სასაცილოებს; ამასთანვე ხმარებული უნდა იქნეს ღონისძიებანი, რათა ეს სასაფილოები უზრუნველყოფილ იქნეს სასურათო პროცესურების სათანადო დამატებითი ფონდებით.

4. წინადაღება მიეცეს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატებს და სარაიონო აღმისარულებელ კომიტეტებს იხმარონ ღონისძიებანი მასწავლებლებისადმი მათი დავალიანების სრული ლიკერდაციისათვის სამუშაო ხელფასის დარღვევი იმ ანგარიშით, რომ ეს დავალიანება საბოლოოდ დაფარულ იქნეს არა უგვიანეს ა.წ. ოქტომბრის 1-იათ.

5. წინადაღება მიეცეს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატებს და სარაიონო აღმისარულებელ კომიტეტებს უზრუნველყონ საბოლოებულ წესით განათლების მომიშვერებათვის კომუნალური მომსახურების საყიდლის გადასახდელად საჭირო თანხისა და აგრეთვე ნაშახური წლების ცერიოლული მომატების მიუქმეთ.

6. დაცვალის სარაიონო აღმისარულებელ კომიტეტებს იხმარონ ღონისძიებანი, რათა განათლების მომუშავეები უზრუნველყოფილ იქნენ კომუნალური მომსახურებით ნატურად ან სათანადო ფულად გასამრჯველოს მიცემით.

7. დაცვალის საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგვამო კომისიას, ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან, განათლების საბალხო კომისარიატთან და განათლების დარგის მომიშვერებათვის პროცესიონალური კერძირის ცენტრალურ გამგებასთან ერთად, შეიმუშაოს და ერთი დეკადის ვადაშე წერულგინოს სახალხო კო-

მისამრთა საბჭოს ღონისძიებანი საშუალო და ტაშუებითი სკოლის მისწავლების თაობაზე
სამუშაო ხელისას გადადგებისათვის.

აღნიშვნული საკითხის შემთხვევაში დროს მხედველობაში უნდა იქნეს მი-
ღებული ბეჭავლებელთა შერმოს სასყიდლის ღიფერენცირებული სისტემის შემთ-
ლების საჭიროება რაომნებისა, კვალიფიციისა, სტაგირა და მუშობის თვისების
მიხედვით.

8. მიენდოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს აღსრულების
კომისიის შემაწყმის მათ დადგნილების აღსრულება 1931 წლის ოქტომბრის პირ-
ველ ნახევრზე.

9. დავვალოს საქართველოს სსრ-ის შედგენილობაში შემთხველი იეტონომი-
ური რესპუბლიკებისა და აეტონომიორური ჩილეის ცენტრალურ აღმასრულებელ
კომიტეტებს ვანახორციელონ ამ რესპუბლიკებისა და ოლქის ტერიტორიაზე
ამა დადგვინდებითან გამომდინარე ღონისძიებანი.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარის მოადგ. ბ. ვაგია.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს საბჭოს საქმითა მმართველის მაგ. ვ. ლუკუციანი.
1931 წ. სექტემბრის 18.

ტაქტიკა.

გამოქვეყნებულია გან. კომისიის 218 №-ზე 1931 წ. სექტემბრის 22.

226. დალგინილება ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ ლიტერატურისა და გამომცემლობის საქმითა მთავარი
ხარისხობრივი და მისი აღვითობრივი ორგანოების დებულების დამტკიცების
შეხახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღვენს:

1. დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი დებულება საქართველოს სსრ ლიტერა-
ტურისა და გამომცემლობის საქმითა მთავარი სამმართველოს და მისი აღვი-
ლობრივი ორგანოების შეხახებ.

2. 1-ლ მუხლის აღნიშვნული დებულების სამოქმედოდ შემოღებისთვის კალაფაკრულად ჩაითვალის საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
მიერ 1923 წ. იანვრის 12-ს დამტკიცებული დებულება საქართველოს სსრ ლი-
ტერატურისა და გამომცემლობის საქმის მთავარი მმართველობის შესახებ (კან.
კრ. 1923 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 6, ვვ. 69).

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარის მოადგ. ბ. ვაგია.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს საქმითა მმართველი ვ. შეხედ.

1931 წ. აგვისტოს 23.

ტაქტიკა.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ი

საქართველოს სსრ დიდებრა ტურისა და გამოცემლობის საქმეთა მთავარი
 სამსახურთველოს და მიზი აღდაღლობრივი ორგანიზაციის შესახებ.

1. გამოსაქვეყნებელი ან გასავრცელებელი ბეჭდებითი ნაწილობრისა, ხელ-
 ნაწილებისა, სურათებისა და სხვ., აკრეთე რადიომასწებლობისა, ლექსიკობისა
 და გამოცემებისათვის ყოველი სახის პოლიტიკურ-იდეოლოგიური, სამსახურო
 და ეკონომიკური კონტროლის გასაწყვეტილობის სსრ განათლების სახალ-
 ხო კომისარისატრის შედგენილობაში მოწყობილი ლიტერატურისა და გამო-
 ცემლობის საქმეთა მთავარი სამსახურთველი (მთავალიტრი).

2. მთავალიტრის დაცემის რეგისტრაცია:

ა) გაუწიოს საერთო ხელმძღვანელობა და ინსპექტირება მთავალიტრის ადგი-
 ლობრივი ორგანიზაციასა და რწმუნებულებს;

ბ) გაუწიოს წინასწარი და შემდგომი როგორც პოლიტიკურ-იდეოლო-
 გიური, ისე სამხედრო და ეკონომიკური კონტროლი გამოსაქვეყნებლობას, ლექსიკისა და გამოცემებს;

გ) მოახდინოს იმ გამოცემათა კონფისიაცია, რაც გასავრცელებელი არ
 არის;

დ) გასცეს ნებართვა გამოცემლობებისა და ბეჭდებითი პერიოდული ორგა-
 ნიზების დაარსებისათვის; დახურის გამოცემლობანი და გამოცემის; იკრძალვას
 და ნება დართოს საზღვარგარეთიდან ლიტერატურისა, სურათებისა და სხვ.
 ამისთ. შემოტანი მომზედი კანონების შესაბამისად;

ე) გამოსცეს თავისი საგამგებლო საგნების სურათში წესები, განკარგულე-
 ბები და ინსტრუქციები, რაც სივალებულო ცველა დაწესებულებისა, ორგა-
 ნისაციისა და კრძალ პირისათვის;

ვ) განიხილოს საჩინოები მთავალიტრის ადგილობრივი ორგანიზებისა და
 რწმუნებულების გადაწყვეტილებებზე;

ზ) შეიმუშაოს, სითანიდო უწყებებთან ერთად, იმ ცნობათი ნუსხა, რაც
 თავისი შინაგანით სპეციალური დასაცავი სახელმწიფო საიდუმლოებას შეადგენს
 და რაც გამოსაქვეყნებელი ან გასამაუწევებელი არ არის;

თ) შეაღვინოს კონფისკებულ და გასავრცელებლად იკრძალულ გამოცე-
 მათა სიციპი;

ი) პასუხისმგებაში მისცეს ის პირი, ვიც მთავალიტრის, მისი აღვილობრი-
 ვი ორგანიზების და რწმუნებულების მოახოვნებას დაარღვევს.

3. დაკისრებული ამინისტრის გამოსხორციელებად მთავალიტრის უფლება
 აქცეს იკრძალოს ისეთი ნაწილობრის გამოცემა, გამოცემება და გავრცელება:

ა) რაც შეიცავს სამჭოთა ხელისუფლებისა და პროლეტარიატის დოკუ-
 რურის საჭიროაღმდეგო აგიტაციის და პროპაგანდის;

ბ) რაც ამიატრებს სახელმწიფო საიდუმლოებას;

გ) რაც აღმრავს ნაციონალურ და რელიგიურ ფანატიზმს;

დ) რაც აღმრავს საჭიროაღმდეგო აზრის ტერატო ცნობების გავრცელებით;

ე) რაც პორნოგრაფიული ხასიათი აქცეს.

4. წინასწარ კონტროლს (მე-2 მუხლის „ბ“ პუნ.) მთავლიტი ანხორუცილებს თავისი რწმუნებულების მეშევრობით, რომელიც იმყოფებიან გამომცემლობებთან, პერიოდული გამოცემების რედაქციებთან, სტატებებთან, რადიო-მაუწყებელ თარგანიზაციებთან, დეპეშათა საგვერცოებოთ, საბაზოებთან, მთავარ ფოსტამტთან და სხვა ასეთ ღამისებულებებთან.

რწმუნებულობა და გადააყენებს მთავლიტი; მათ ინახავენ ის თარგანიზაციი, რომელებთანაც რწმუნებული იმყოფებიან.

სახელმწიფო გამომცემლობათა პროდუქციის წინასწარ კონტროლს ანხორუცილებენ ამ გამომცემლობათა გამგენი, რომელიც მთავლიტის რწმუნებული არიან და მოქმედობენ საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატის მიერ დატკიციუბული გამსაკუთრებული ინსტრუქციის თანაბრძალ.

მთავლიტს უფლება აქვს, საჭირო შემთხვევაში, დააწესოს, თავისი, განსაკუთრებით დანიშნული, რწმუნებულების სახით, წინასწარი კონტროლი სახელმწიფო გამომცემლობათა მიერ გამოსაცვირ, როგორც მოვლი პროდუქციისთვის საერთოდ, ისე ამა თუ ის სხის ლიტერატურისათვის ცალკეულად.

5. კომუნისტური ინტერნაციონალისა, სრულიად საყვაშირო კომიტეტის პარტიის (ბ) კონტრალური კომიტეტისა, სრულიად საყვაშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ამიერკავკასიის სამსახურ კომიტეტისა, საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) კონტრალური და სარაიონო კომიტეტებისა და აგრეთვე ამიერკავკასიის და სრულიად საქართველოს კონტრალური ლმდსარულებელი კომიტეტისა ვამოცემები და მარქსიზმისა და ლენინიზმის ინსტიტუტის ნაშრომები განთავისულებულია პოლიტკურ-იდეოლოგიური კონტროლისაგან.

ამ გამოცემათა მიმართ მთავლიტსა და მის ადგილობრივ ორგანოებსა და კისრებული აქვთ — მათი წინასწარი გადათვალიერებით უზრუნველყონ სახელმწიფო საიდუმლოების სრული დაცვა.

6. მთავლიტის სათავეში სდგას უფროსი, რომელიც განათლების სახალხო კომისარიატის კოლეგიის წევრია. მთავლიტის უფროსთან მოეწყობა კოლეგია, რომლის პრესონალურ შედეგისასაც დაამტკიცებს განათლების სახალხო კომისარიატი დაინტერესებულ უწყებებთან შეთანხმებით.

7. სამსახურებლო კონტრებში, სადაც საფარიკუთ-საქართველო გაზიერდის განვითარებისა და თეატრალური სამსახურისა და მთავლიტის სახელში განათლების სათანადო ორგანოებთან მოეწყებამდინ მთავლიტის აღვილობრივი ორგანიზები, რომელიც თავიანთ მუშაობს ანხორუცილებები მთავლიტის დარღვეულებისა და დაგალებების მიხედვით.

8. მთავლიტის ადგილობრივ ორგანოებს დაკისრუბელი აქვთ ამა დაბულების 1-ლ მუხლში მე-2 მუხლის „ბ“, „გ“, „თ“ და „ი“ პრენტებში და მე-3 მუხლში აღნიშვნული უზრუნველყობით.

რაიონებში ადგილობრივი ორგანოების ფუნქციებს ანხორუცილებებს განსაკუთრებული პირი (რაილიტები), რომელთაც დაინიშნავს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტი მთავლიტთან შეთანხმებით.

9. მთავლიტის ადგილობრივ ორგანოების კონსტრუირება მოხდება მთავლიტის ანალოგურად; ამისთანავე, გამგეოთ დანიშნავს და გადააყენებს საქართველოს სსრ განათლების სახალხო კომისარიატი მთავლიტის წარდგენით.

10. კველა ბეჭდევის ნაწარმოებს, რაც საქართველოს სსრ-ში გამოცემის შენიდან მეტად მისამართის ან მისი აღილობრივი ორგანოს (ქალაქის, რაიონის, მთავრობის რწმუნებულის) სანქციარიტო ვიზა.

11. სტამბების გამცენი მოებრუნი არიან წარუდგინონ მთავრობის ორგანოებს ყოველგვარი ბეჭდევით ნაწარმოების რვა-რვა ცალი, ნაწარმოების ღამე-ტელისთანავე, საჯაროდ გამოშევებამდე.

12. მთავრობის ან მისი აღილობრიტი არგანოსაგან ნებაღაურობელი შეცდებითი ნაწარმოები მიმორიცვება ვაჭურულებიდან, მთავრობის ან მისი ორგანოს წინადაღებით, გამოშეცემლობისა, წიგნის ვაჭრობისა და გამოვრცელებელი ორგანიზაციის აპარატის მიერ (სახელგამი, „სიკიურიტი“ და სხვ.).

227. დადგენილება ც. ა. პ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული ფიზიკური კულტურის უმაღლესი ხაბჭოს დებულებისა (1926 წ. მაისის 5-ის რეზუქციით) და ამ დებულების დამტკიცების თაობაზე გამოცემული დადგენილების გაუქმების შესახებ:

სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭოს დებულების (ახალი ჩედა-ქციით) დამტკიცებისთვის დაკავშირებით, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი აღვნენ:

სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან არსებული ფიზიკური კულტურის უმაღლესი საბჭოს დებულება და ამ დებულების დამტკიცების შესახებ 1926 წლის მაისის 5-ის თარიღით გამოცემული დადგენილება გაუქმდება იქნება.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარის მოვ. დრ. აღმსრ. პ. მაჩიოძე.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი ხ. თოდრიკა.

1931 წ. სექტემბრის 17.
ტურქის.

228. დადგინდებება ც. ა. ქ. და ს. ქ. ს.

საქართველოს სსრ-ის გამოცალებების ული კურორტების შესახებ.

საკურორტო საქმის განსაკითხებების ული ხელსაყრდნობის შემთხვევაში—
თვის—საკურორტო მშენებლობის გეგმის შესაბამისად და მისთან დაკავშირდებული
საკურორტო დასახლებული ადგილების სოციალური გარედაცვის შინით—
ამ დასახლებული ადგილების კომინისტური მეურნეობისა და კეთილმოწყობის
საკონსტიტუციური მოწყობისათვის და პარალელური ჰავიდინ აცილებისათვის და
ავრცელებული სახლებში კურორტების დამზინისტრიციას და ადგილობრივ საბჭო-
ებს შორის ურთიერთობის მოწესრიგებისათვის, სრულიად საქართველოს ცენტრა-
ლური აღმისარულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭო ადგენერ:

1. კურორტები მასთამანი, ბორჯომი და წყალტუბო გამოცალებულ
იქნეს გამოცალებების კურორტებად გამოიყოს სათანადო აღვილობრივი სა-
ბჭოების განვებლობიდან საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის საბაზო კომისართ-
ატის მთავარი საკურორტო სამშაროთველოს საადმინისტრაციო-სამეურნეო მთა-
რთველობაში გამოცალებების უბნების ტერიტორია სათანადო
ქალაქებისა, დასახლებული ადგილებისა და მთ გვერდით ძღვებარე მიწების
საერთო ფართობიდან იმ სახლებებში, რაც დადგინდილ იქნება საქართველოს
სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს, სპეციალური დადგენილებით.

2. გამოცალებების საკურორტო უბნების ტერიტორიაზე მდებარე კვე-
და საადგილმასული ქონება, მშენიცაბალური შენობა და ნაეგბობა, კომინისტური
და სასანიტარი გამიართებულობა, ყოველგვარი გაწყობილობით და ინკუნტარით
გადაიყეს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის შთავარი
საკურორტო სამშაროთველოს გამგებლობაში.

შენიშვნა. მთავარი საკურორტო სამშაროთველოს გამგებლობაში არ
გადაიცემა სასწავლებელთა შენობები და ავრცელებული ჯანმრთელობის ადგი-
ლობრივი განვითარებების გამგებლობაში მყოფი სამეურნალო დაწესე-
ბულებების მიერ დამტერილი შენობები ყველა მათთვის გაწყობილობით და
ინკუნტარით.

3. კანონით გათვალისწინებული სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტებისა
და საქალაქო სამშენებლის ყველა უფლება და მოვალეობა კომუნისტური მეურნე-
ობისა, სამინისტრო შენებლობისა, სანიტარიისა და კეთილმოწყობის სკულპტურის
გამოცალებების საკურორტო უბნების ტერიტორიაზე დაკავისრება სათანადო
საკურორტო სამშაროთველოებს.

კერძოდ, გამოცალებების უბნების საკურორტო სამშაროთველოები, გარდა
საკურორტო მშენებლობისა, ამ უბნების ტერიტორიაზე განახორციელებენ მოქლ
საბინაო და კომუნისტურ მშენებლობას, აღნიშვნული უბნების დაგეგმვას და გადა-
კეთებას და იგრძელებულ განაგებენ მთელ შენიცაბალურ საბინაო ფონდს, მათ შო-
რის იმ ფონდსაც, რაც გათვალისწინებულია კომუნისტური საბინაო ფონდის
შესახებ გამოცალების სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წლის

დაცვენილებაში (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. 1-ლი №-ი,
მუხ. 5).

შენიშვნა. გამოცალენებული საკურორტო უბნების საბინაო მშენებლობისა, კომუნალური მშენებობისა, დაცვებისა და გადაკეთების სუურისი მთავარი საკურორტო სამშართელო ყველა თავის მოქმედებას დაცვანაშემცვებს საქართველოს სსრ კომუნალური მშენებობის საბალხო კომისარით გრძნობას.

4. საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის სახალხო კომისარით მთავარი საკურორტო სამშართელო გამოცალენებული საკურორტო უბნების ტერიტორიაზე განვიტარებს საგალდებულო დაცვენილებებს კუელა იმ საკითხის შესახებ, რაც საქალაქო სამშენებლის და საჩაონო აღმისარულებელი კომიტეტების კომიტეტის კუელაზე კუელაზის. ვარდა „საგალდებულო დაცვენილებათა გამოცემისა და მათ დაცვენილებათა დარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დებულების“ მე-6 მუხლის „ა“, „ბ“, „გ“, „დ“, „ე“ და „ზ“ პრეტენზი აღნიშნული საკითხებისა, და ვანხაზე პასუხისმგებლობის სააღმინისტრო კონკრეტული დაცვენილებათა დარღვევისათვის კონკრეტული ფარგლებში.

5. გამოცალენებული კურორტების საკურორტო სამშართელოები განთავისეულდებინ კუელა აღგილობრივი გადასახადისა და გამოცალენებისგან იმ ქონებრივი ობიექტების სფეროში, რაც გამოცალენებული საკურორტო უბნების ტერიტორიით.

აღგილობრივი გადასახადი და გამოცალები, რაც გაფასდება ტინიკურ და იურიდიკულ პირის დაცვებისა ცენტრული გადასახადისა და გამოცალენებისგან იმ ქონებრივი ობიექტების სფეროში, რაც გამოცალენებული საკურორტო უბნების ტერიტორიაზე.

საკურორტო სამშართელო მონაწილეობას მიიღებს იდგილობრივი საბჭოს მიერ სააუმინისტრო და სასამართლო დაწესებულებების შენახვისა და სახალხო განათლებისა, ჯანმრთელობისა და სოციალური უზრუნველყოფისათვის გაშეულ მარჯვების იმ ანარიცხვების რომელიმეთ, რასაც კოველწლიურად დააწესებს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო იმა დაცვენილების მე-2 მუხლის თანახმად მთავარი საკურორტო სამშართელოსათვის გადაცემული ქონების შემოსავლიდან.

6. რეკოლიტურონიური წესრიგისა და სახოგალენებრივი უშიშროების დაცვას და აგრეთვე საკურორტო ქონების დაცვის გამოცალენებული საკურორტო უბნების ტერიტორიაზე განახოლენებულს, მუშათა და გლეხთა მილიციას დებულებით (სსრ-ის კან. კრ. 1931 წ. 33 მ-ი, მუხ. 247) გათვალისწინებული წესისამებრ, საქუმუნიკაციის მილიცია, რომელიც მთავარი საკურორტო სამშართელოს მიერ გაცემულ სახსრით ინახება.

7. სათანადო საკურორტო სამშართელო წარმოდგენს პერიოდულად ხელისუფლების აღგილობრივ ონგრენებს (სამჭოებელი, სამჭოთა ყრილობების დი აღმისარულებელ კომიტეტს) თავისი მოქმედების ანგრივში ამა დაცვენილების მე-3 მუხ. აღნიშნული საკითხების გამო.

6. მიერნდოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს:

ა) დააღვიწოს 1932 წლის იანვრის 1-მდე გამოცალებული კურილტების — აბასთავიანისა, ბორჯომისა და წყალტების საზღვრები და დაამყაროს ამა დაღვენილების მე-2 მუხლით გათვალისწინებული სათანადო შემთხვევაში და ქონებრივი ობიექტების მთავარი საკურორტო სამშართველოს გაშეგბლობაში გადაცემის წესი და ვადგები;

ბ) შეიტანოს ერთი თესი ვადაზე საქართველოს სსრ-ის კანონმდებლობაში ამა დაღვენილებით გამომდინარე ცვლილებანი.

ს. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარე ფ. შახარაძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარის მოიღვ. პ. გოგია.

ს. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი ს. თოლრია.

1931 წ. სექტემბრის 27.
ტუალის.

გამოქვეყნებულია ვაშ. „კომუნისტის“ 239 №-ში 1931 წ. ოქტომბრის 16.

229. დადგენილება ც. ა. კ.

საქორწიო, ხაოფაში და სამეცნიერო კანონთა კოდექსის 126 და 127 მუხლების განმარტების შეხახებ.

სრულიად საქართველოს ცუნკრალური აღმასრულებელი კომიტეტი იდგენს:
 განმარტების: ა) რომ საქორწიო, სოფებო და სამუშავეო კანონთა კოდექსის (საქ. სსრ კან. კრ. 1930 წ. მე-6 №-ი, მუ. 56) 126 მუხლით გათვალისწინებულ დავად, რომლის განცხადების გამოც მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერი ორგანოს იმ შეუძლიან შეიტანოს სათანადო აქტების დავთარიში შესწორება, იგულისხმება ისეთი საქართო-სასარჩელო წესით გადასაწყვეტი შემთხვევა, როდესაც აქტების დავთარში ჩანაწერის შესწორება ეხება სხვა პირების პირად ან ქონებრივ ინტერესებს; ბ) რომ იმავე კოდექსის 127 მუხლით გათვალისწინებულ დაინტერესებულ პირებად იგულისხმებიან როგორც ის პირი, რომელთა პირად და ქონებრივ ინტერესებასაც ეხება მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების დავთარში შესატანი ცრიპები, ისე პირკურატურის ორგანოში სამოქ. სამართ. საპროცესი კოდექსის მე-4 მუხლის წესისამებრ, და გ) რომ ყველა სხვა შემთხვევები მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების დავთარში ჩანაწერის შესწორება შეუძლიან თეთი ამ აქტების ჩამწერი ორგანობს მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერი ცუნკრალური განცოდილების ნებართვით.

ს. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარის მოფ. დრ. აღმსრ. პ. შაჩიაძე.

ს. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი ს. თოლრია.

1931 წ. სექტემბრის 17.
ტუალის.

სისხლის სამართალი

230. დაზღვილება C. ა. ქ. და ს. ქ. ს.

ხაჭონლის მიშენებით ბაშნის ნათების წახდენისათვის პასუხისმგებლობის გადასცემის შესახებ.

„1931 წელს ბაშნის მოკრეფის ქამინიის მოწყობისა და ჩატარების შესახებ“ გამოცემული ა/ქსტარ სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულიად საკავშირო კომისართვის წარტიკის (ბ) ამინისტრებულების სამხარეო კომიტეტის დადგენილების შესაბამისად („ზარია ლეიტურა“ 221 №-ი 1931 წ. ივნის 13-ითა) და სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-11 მოწყვეტის ცენტრალური აღმისრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამგბრ (საქ. სსრ კან. ქრ. 1924 წ. 1-ლი №-ი, მუხ. 7) სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმისრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

I.

საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსს დაემატოს 136³ მუხლი შემდეგი შინარსისა:

„მუხ. 136³. როგორც სხეისი, ისე საკუთარი ბაშნის ნათების განხრას საქონლის მიშენებით წახდინა, უკათუ ამ ქმედობას არ აქვს მას კოდექსის 55⁷ მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნები, გამოიწვევს.

თავისუფლების აღყვეთას ერთ წლამდე.

იგივე მოქმედება იმ პირისა, რომელიც კულაკერ-შეძლებულ მეურნეობას კეცუოვნის,—

თავისუფლების აღყვეთას სამ წლამდე, მოყლი ქონების ან ქონების ნაწილის კონფისკაციით ან უამისოდ”.

II.

სისხლის სამართლის კოდექსის 136³ მუხლში აღნიშნული ქმედობის შესახები საქმეების განხილვა ჩამორთვების სასოფლო საზოგადოებრივ სასამართლოებს და დაეცემდებაროს, წანახდებით მიუნიშნული ზიანის თანის რაოდენობის მიუხედავად, სახალხო სასამართლოებს.

III.

შინადაცემა მიეცეს რესტორანის პროცესორს მისცეს დირექტორები სათანადო საჩაიონო პროცესორებს: а) გადამინისტრონ შედამხმდევლობა ადგილობრივი სარაიონო და სასოფლო აღმინისტრაციის მოქმედებისათვის, რათა მან მიიღოს გადამწყვეტი ღონისძიება ბაშნის ნათების საქონლის მიშენებით წახდენისა და სხეული განადგურების წინასწარ ასაკენიდ და სათანადო შემთხვევაში დამწაშავენ პასუხისმგებაში მისცეს სისხლის სამართლის კოდექსის 116 ან 117 მუხლის შესაბამისად; ბ) ბაშნის ნათების საქონლის მიშენებით წახდენისა და სხვა-

ფრიე განაღულების გამოკლევის წარმოება როგორც წიმშდენთა, ისე თანამდებობის პირთა მიმართ, დამტკიცებონ უმოკლეს ხანში, არა უგეოანეს ერთი დეკადის ვადისა.

IV.

ჭინალადება მიეკუს უზენაეს სასამართლოს—მისცეს სათანადო სახალხო სასამართლოებს დირექტორები, რათა მათ ამა დადგენილების შე-III კარში აღნიშნული საქმეები განიხილონ რიგს გარეშე და არა უგვიანეს, კიდრე ხუთი დღის განმიელობაზე ს აქმის მიღების დღიდან, სათანადო შემთხვევაში საჩივნებელი პროცესის მოწყვობით.

V.

ფაეფალოს სარიცხონო აღმასრულებელ კომიტეტებს ფართოდ აუწყონ მოსახლეობას სოცლად, რომ პასუხისმგებლობა როგორც თვეისი, ისე სხვესი ბამბის ნათესის განზრის საქონლის მიშევებით წახდენისა და სხვათურივ განაღულებისათვის გაძლიერებულია.

სრ. საქ. ც. ა. კ.-ის თავმჯდომარის მოე. დრ. აღმსრ. პ. მაჩაიძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ის თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

სრ. საქ. ც. ა. კ.-ის მდივანი ხ. თოდინია.

1931 წ. სექტემბრის 17.

ტურქია.

გამოცემუნიტულია გამ. კუმუნისტის № 221 №-ში 1931 წ. სექტემბრის 25.

სასამართლო წეოპილება და სამართლის ზარმოვება

231. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. რ. ხ.

„საქართველოს სსრ-ში ხარისხის კომისიების გაუქმების შესახებ“ გამოცემული საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა ხაბჭოს დადგენილების შეცვლის შესახებ.

„ა/ქსტრ. ში სახელმწიფო აღმიტრაჟის შესახებ“ გამოცემული მიერკავების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/ქსტრ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. ოქტომბრის 12-ის დადგენილების შე-3 მუხლის თანამდებობის „ზარია კოსტოკა“-ს 1931 წ. 169 №-ი სრულად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო თავმჯდების შეცვლის თავმჯდები:

1. „საქართველოს სსრ-ში საარმტრაჟო კომისიების გაუქმების შესახებ“ გამოცემული სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. ოქტომბრის 19-ის დადგენილების (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-10 №-ი, მუხ. 125) შე-2 მუხლის მიღებულ იქნეს შემდეგი რეადეციით:

ტიდან; 3) გადამხდელის ხელშეტრილი ფაქტურა-ანგარიშის მიღების შესახებ მოწყვეტილობაზე ანგარიშის გასწორებისათვის—თვრევით დაკავშირდება;

ბ) მე-2 ქველიტერით გათვალისწინებულ შემთხვევაში: 1) გამუცელელ-მიმწოდებლის ფაქტურა-ანგარიში ბანკის წარწერით ან ცნობით ექცევტის შესახებ, ანდა იმ ბანკის ცნობით, სადაც გადამხდელის კონტროლირებულა, რომ დადგრძნილ ვადაზე მიღებული არ არის უარი ექცევტზე; 2) ბანკის ცნობა, რომ ეს ფაქტურა-ანგარიში გასტურებული არ არის გადამხდელის კონტროლირებულან ტიდან ქრედიტის უქონლობის გამო;

გ) მე-3 ქველიტერით გათვალისწინებულ შემთხვევაში: 1) გამუცელელ-მიმწოდებლის ფაქტურა-ანგარიში; 2) სატრანსპორტო საწარმოს ცნობა მყიდველი-სათვის საქონლის ჩაბარების შესახებ; 3) იმ ბანკის ცნობა, სადაც გადამხდელის კონტროლირებულია, რომ ეს ანგარიში გასტურებულ არ არის ვადამხდელის კონტროლირებულიან; 4) ბანკის ცნობა, რომ მან გამუცელელ-მიმწოდებლის სახელით წარუდგინა გადამხდელს მოთხოვნა დაებრუნებინა ან გარდაეგზიანა საქონელი და რომ ეს მოთხოვნა ბანკის შეიქ დანიშნულ ვადაზე მყიდველმა არ შეასრულა;

დ) მე-4 ქველიტერით გათვალისწინებულ შემთხვევაში: 1) გამუცელელ-მიმწოდებლის ფაქტურა-ანგარიში გადამხდელის წარწერით ექცევტის შესახებ; 2) იმ ბანკის ცნობა, სადაც გადამხდელის კონტროლირებულა, რომ ეს ფაქტურა-ანგარიში გასტურებული არ არის გადამხდელის კონტროლირებულიან; 3) შეთანხმება ვაჟიდელ-მიმწოდებლსა და ვადამხდელს შეთანხმება საქონლის გადაცემისა და ვანსაზღვრულ ვადაზე ამ საქონლის ფასის გადახდის შესახებ".

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის თავმჯდომარის მო. დრ. აღმსრ. ბ. მაჩაოძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარის მოადგ. ბ. გოგია.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მღიერი ს. თოლია.

1931 წ. სექტემბრის 17.

ტელეტონი.

გამოქვეყნებულია ვაზ. „კომუნისტის“ 221 №-ზე 1931 წ. სექტემბრის 25.

შემთხვევის განხორციელება

კან. ქრ.	გვ.	სრტ.	დამტევილია:	უმდა ცენტ.
№ 18, მუხ. 202	437	11, 12	67 ¹	67 ¹